

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320200489
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320200489.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľky W.. D. N., O.. N., L.. XX.X.XXXX, P. J. XXX XX Č. XXX, P.Č.. J. XXX XX Č. XXX, právne zastúpenej JUDr. Annou Gašpercovou, advokátkou so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 37 906 305, proti manželovi C.. E. N., L.. XX.X.XXXX, P. J. Č. XXX, S. G. K. G.: XXX XX M. XXX, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, za účasti maloletých detí: D. N., L.. XX.X.XXXX S. C. N., L.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo účastníkov konania W.. D. N., O.. N., L.. XX.X.XXXX a C.. E. O. N., L.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX v Č., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Č., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo X, r o z v á d z a .

II. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Maloleté deti D. N., L.. XX.X.XXXX a C. N., L.. XX.X.XXXX s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti a výchovy matky W.. D. N., L.. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec C.. E. N., L.. XX.X.XXXX s a z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej D. sumou 100 € mesačne a na výživu maloletej C. sumou 100 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci, vopred, k rukám matky.

Otec C.. E. N., nar. 30.7.1979, j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými dcérami D. S. C. každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., cez letné prázdniny od 1.8. od 9.00 hod. do 14.8. do 19.00 hod., počas vianočných a novoročných sviatkov každý párný rok od 23.12. od 17.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý nepárný rok od 27.12 od 17.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod.

Matka s a z a v ä z u j e maloleté deti na styk s otcom riadne pripravené v stanovenom čase v mieste svojho bydliska otcovi odovzdať a otec, ktorý j e o p r á v n e - n ý maloleté deti v stanovenom čase v mieste bydliska matky prevziať, s a z a v ä z u j e po ukončení styku maloleté deti v stanovenom čase v mieste bydliska matky matke odovzdať.

III. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

IV. Znalcovi z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých PY.. I. Š., G., D. D. Š. X, XXX XX C. p r í z n á v a znalečné vo výške 375,84 €.

V. Účtovníčke Okresného súdu Čadca u k l a d á , aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku znalečne vo výške 375,84 € vyplatila znalcovi G. I. Š., G.. na jeho účet vedený vo VÚB, a.s., pobočka Martin, číslo účtu v tvare IBAN: D. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, variabilný symbol: X/XXXX zo zálohy vedenej pod položkou denníka D14, položkou registra č. 36, rok 2020 vo výške 187,92 € a zo zálohy vedenej pod položkou denníka D14, položkou registra č. 44, rok 2020 vo výške 187,92 €.

VI. Účtovníčke Okresného súdu Čadca u k l a d á , aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku vyplatila navrhovateľke W. D. N., L.. XX.X.XXXX zostatok zloženého preddavku vo výške 12,08 €, vedeného pod položkou denníka D14, položkou registra č. 36, rok 2020, na jej adresu Č. XXX, XXX XX Č. a manželovi navrhovateľky C. E. N., L.. XX.X.XXXX zostatok zloženého preddavku vo výške 12,08 €, vedeného pod položkou denníka D14, položkou registra č. 44, rok 2020, na jeho adresu Č.W. XXX, XXX XX Č..

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 24.2.2020 domáhala rozvodu jej manželstva a úpravy práv a povinností manželov ako rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, v rámci ktorej požadovala zveriť maloleté deti D. S. C. do svojej osobnej starostlivosti a výchovy, otca zaviazat' k povinnosti prispievať na ich výživu po 250,- € mesačne, styk upraviť nežiadala. V návrhu a v podaní doručenom súdu dňa 24.4.2020 na čl. 42 spisu uviedla, že s manželom nežijú od 5.9.2018 v spoločnej domácnosti. Dôvodom jej odchodu bolo, že manžel si ju prestal vážiť ako manželku, správal sa k nej a k deťom hrubo a násilne. Veľmi často si vynucoval určité veci násilím, vyhrážkami, bezdôvodne zvykol kričať, vulgárne sa vyjadrovať, nemal zábrany ani pred deťmi. Jeho správanie zle vplývalo na psychické zdravie navrhovateľky. Dokonca v nej vzbudzoval strach. Rovnako sa ho boja aj deti. Veľmi časti ich zastráňoval, vyhrážal sa, že ak neurobia to, čo chce, tak sa zabije. Zinscenoval dokonca samovraždu. Vyhrážal sa i tým, že si zoberie pôžičky, aj napriek nesúhlasu navrhovateľky. Pritom finančne boli zabezpečení, mali všetko. Dokonca sa mu 2-krát podarilo vybaviť vysoký úver, ktorý však napokon splatil. Rodinný rozpočet síce nezaťažil, navrhovateľka má však strach, že dostane rodinu do veľkých finančných problémov. Manželove správanie znáša zle. Má podozrenie, že manžel trpí závažným psychickým ochorením, v dôsledku ktorého je aj veľmi náladový. Vyslovila obavu so stretávaním sa detí s manželom ako otcom. Pokiaľ by súd styk otca s deťmi upravil, žiadala nariadiť znalecké dokazovanie, prípadne umožniť otcovi styk s deťmi len v prítomnosti tretej osoby. Dňa 21.2.2020 bola navrhovateľka nútená podať na manžela i trestné oznámenie. Dňa 2.3.2020 bola vyšetrovateľom OR PZ Čadca upovedomená, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie. V čase podania návrhu bola navrhovateľka zamestnaná na polovičný úväzok ako účtovníčka v C. Š. Č. - Ú. s príjmom zhruba 320,- € mesačne, ku ktorému poberala prídavky na deti vo výške 48,68 €. Manžel jej od opustenia spoločnej domácnosti prispieval sumou 400,- € mesačne. Z tejto sumy 150,- € hradila náklady na rodinný dom a 250,- € zostávalo na výživu detí. Dňa 1.4.2020 však došlo uňho k zmene, odvtedy jej prispieva na deti už len sumou 200,- €. Pravidelné mesačné výdavky špecifikovala nasledovne: náklady na bývanie svojim rodičom vo výške 150,- €, strava, hygiena, ošatenie 600,- €, poplatok materská škôlka pre maloletú C. 6,50 €, poplatok za stravné pre maloletú D. vo výške 3,- €, ZUŠ a cestovné pre maloletú D. vo výške 12,50 €, náklady na benzín vo výške 50,- €. Tiež uviedla, že finančne jej pomáhajú rodičia, u ktorých s dcérami býva. Podieľa sa preto i na úhrade elektrickej energie a na vykurovaní (6,68 € a 8,70 €). Mesačne tiež prispieva na auto, ktorého vlastníkom je jej otec, ktoré navrhovateľka používa, a to sumou 110,- €, v ktorej je zahrnuté ročné poistné 100,- €, celoročný servis a údržba zhruba 500,- €, ako aj mesačné náklady na pohonné hmoty 60,- €. Mesačné náklady pre navrhovateľku predstavujú: strava 90,- €, ošatenie 20,- €, hygiena 10,- €, telefón 25,- €. Mesačné náklady pre D.: stravné 90,- €, ošatenie 25,- €, hygiena 10,- € + stravné v škole 3,- € a cestovné a mesačné školné na krúžok ZUŠ 12,50 €, pomôcky do školy 4,- €. Mesačné náklady pre C.: stravné 60,- €, ošatenie 20,- €, hygiena 10,- €, mesačné náklady na stravu v škôlke 6,50 € a poplatok za pomôcky a pracovné zošity 2,- €. Na pojednávaní dňa 22.5.2020 navrhovateľka uviedla, že hlavným dôvodom jej návrhu na rozvod manželstva je jej obava z nezmyselného správania manžela, ktorý sa postupne začal správať agresívnejšie, prevažne šlo o psychické týranie, zastráňovanie pod hrozbou samovraždy, vynucoval si týmto spôsobom napríklad aj intímny styk. V roku 2015 šiel na jej naliehanie na psychiatrické vyšetrenie do Žiliny. Navrhovateľka však nevie o žiadnej liečbe manžela. Pokiaľ však ide o jej zdravotný stav, psychický, ten sa zhoršil. Prvýkrát navštívila psychiatrickú ambulanciu až v marci 2020. Od roku 2013 spolu nežijú intímne a od septembra 2018 ani v spoločnej domácnosti, ani spolu nehospodária. Do marca 2020 jej manžel prispieval na

bývanie sumou 150,- € mesačne. Tiež uviedla, že v súčasnosti je vzťah detí k otcovi relatívne dobrý. Styk je monitorovaný, sú pri ňom prítomní rodinní príslušníci, ktorí jej nič neavizovali. Tiež uviedla, že mala pocit, že deti boli po stretnutiach s otcom rozrušené, vylakané. Na pojednávaní dňa 12.3.2021 uviedla, že vzhľadom k tomu, že otec sa sice opäť zamestnal, ale utrpel pracovný úraz, je ochotná pristúpiť na dohodu v zmysle podania otca zo dňa 12.5.2020, a to tak v časti výživného, ako i styku. Vo vzťahu k pôvodne otcom navrhovanému rozsahu styku uviedla, že sa dohodli na tom, že otec nebude oprávneným stýkať sa s deťmi i každý nepárny týždeň v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod. Ďalej uviedla, že od októbra 2020 je evidovaná na úrade práce bez nároku na sociálnu dávku, a to aj z dôvodu, že ju v súčasnosti potrebujú deti, kvôli dištančnej výučbe. U detí výrazná zmena nenastala. Trestné konanie o jej trestnom oznámení naďalej prebieha.

2. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu na čl. 34 spisu, doručenom súdu dňa 19.3.2020, uviedol, že s tvrdeniami navrhovateľky nesúhlasí. Hlavnú príčinu problémov vidí v tom, že manželka s ním odmieta komunikovať a hľadať spoločné riešenia, ktoré by boli citlivé aj voči deťom. Odmietol hrubé správanie voči manželke, či deťom. Potvrdil, že niekedy sa s manželkou pohádali, ale ona rovnako zvyšovala hlas a dokonca viac roznecovala hádku. Nie je pravdou ani tvrdenie, že by sa ho deti báli. S deťmi má výborný kamarátsky vzťah a veľmi mu na nich záleží. Viackrát videl, ako prosili manželku o prejav lásky, objatie, či bozk a bol šokovaný, ako chladne sa k ním správala. Manželka často pre ním vystupovala tvrdlo, suverénne, bez náznaku ochoty na čomkoľvek sa dohodnúť. Čo sa týka pôžičiek, tie chcel vziať na kúpu novšieho auta pre rodinu alebo na skvalitnenie bývania. O druhej pôžičke manželke povedal pár dní vopred, na čo nereagovala, až keď mu peniaze prišli na účet, rozpútala hystériu, hoci na ňu nebol žiadny dôvod. To, že má inú povahu ako manželka, neznamena, že je chorý. Pôvodne vyjadril súhlas s výživným vo výške 250,- € na každé dieťa. Jeho čistá priemerná mesačná mzda predstavovala 1.200,- €. Náklady špecifikoval nasledovne: príspevok manželke 400,- €, náklady na bývanie rodičom 200,- €, autoservis a nafta 200,- €, sporenia 180,- €, poistenie 34,69 €, mobil a internet 30,- €, strava, drogeria, oblečenie 300,- €. V podaní zo dňa 12.5.2020 na čl. 51 spisu manžel navrhovateľky vyjadril súhlas s rozvodom, nesúhlasil však s jeho dôvodmi. Vyjadril i súhlas so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti a výchovy matky. Nakoľko je však od 1.4.2020 nezamestnaný, je v jeho možnostiach a schopnostiach hradiť výživné na každú z dcér po 100,- € mesačne. Poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 25,- € na deň, a to od 1.4.2020 na obdobie 6 mesiacov. Svoje náklady špecifikoval nasledovne: príspevok na domácnosť 150,- €, výživné 200,- €, strava 200,- €, ošatenie a obuv do 50,- €, životné poistenie 34,49 €, povinné zmluvné poistenie 103,96 € ročne, telefón 50 - 20,- € mesačne, pohonné hmoty 60,- €, servis automobilu 100,- € ročne, vrátenie pôžičky bratovi v hodnote 1.000,- € 50,- € mesačne. Vyjadril nesúhlas s tým, aby sa mohol stretávať s deťmi len v prítomnosti tretej osoby. Nakoľko sa s matkou maloletých detí nevie dohodnúť ohľadom úpravy styku s maloletými deťmi, žiadal, aby súd v rozhodnutí vymedzil konkrétny spôsob realizácie styku. Požadoval oprávnenie stretávať sa s deťmi každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepárny týždeň v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod., cez letné prázdniny od 1.8. od 9.00 hod. do 14.8. do 19.00 hod., počas vianočných a novoročných sviatkov každý párný rok od 23.12. od 17.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý nepárny rok v čase od 27.12. od 17.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod. Na pojednávaní 22.5.2020 prostredníctvom právnej zástupkyne uviedol, že zo strany manželky ide o vážne obvinenia, ktoré v celom rozsahu popiera. Pokiaľ sama uviedla, že od roku 2007 mala mať obavy, prvýkrát trestné oznámenie podala až vo februári 2020, a to spolu s návrhom na rozvod manželstva, preto toto jej konanie možno hodnotiť ako účelové. Spoločnú domácnosť opustila už v septembri 2018, pričom vyšetreniu u psychiatra sa podrobila až v marci 2020. Teda možno konštatovať, že nejde o priamy dôsledok spolužitia v spoločnej domácnosti. Manžel navrhovateľky potvrdil jej tvrdenia týkajúce sa funkcií manželstva. V čase tohto pojednávania bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Jeho príjem predstavoval okolo 700,- €. Vznikol mu tiež nový výdavok titulom nájomného vo výške 350,- €. Poukázal na to, že styk prebiehal bez prítomnosti tretej osoby až do podania návrhu. Zmenu navrhla manželka, pričom nemala na to dôvod. Kolíznym opatrovníkom mu však bolo odporučené, aby túto jej predstavu rešpektoval až do konca konania o rozvod manželstva. Po podaní návrhu na rozvod deti uňho neprespávajú. Na pojednávaní dňa 12.3.2021 odkázal na podanie z 12.5.2020 s tým, že styk každý nepárny týždeň v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod. už nežiada. Je zamestnaný v spoločnosti Konvoj, s.r.o. s príjmom zhruba 1.000,- € v čistom, s nejakými deťmi. V súčasnosti už nie je práceneschopný.

3. Kolízny opatrovník, ktorý v tomto konaní zastupuje záujmy maloletých detí, vo svojej správe zo šetrenia pomerov zo dňa 18.5.2020 na čl. 68 spisu uviedol, že matka sa spolu s deťmi odsťahovala z miesta trvalého bydliska, žije v rodičovskom dome u svojich rodičov, kde má k dispozícii 2 izby. V

čase jej neprítomnosti zabezpečuje deťom starostlivosť stará matka. Matka pracovala do 12.5.2020 ako účtovníčka C. Š. Č. - Ú. s príjmom zhruba 380,- € mesačne na polovičný úväzok, od 14.5.2020 je však práceneschopná. Vzhľadom na skutočnosť, že otec t.č. nepracuje, vyjadrila súhlas s výživným dočasne vo výške 200,- € mesačne, ktoré si otec i plní. Styk žiada upraviť za prítomnosti inej zodpovednej osoby práve pre dôvody, ktoré uviedla i v trestnom oznámení. Otec sa s deťmi stretáva každú sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod., a to tak, že matka deti odvezie otcovi alebo si otec príde po ne v prítomnosti inej osoby. Deti majú k otcovi dobrý vzťah. Nakoľko kolízny opatrovník šetrením nezistil nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, doporučil ich v prípade rozvodu manželstva zveriť do osobnej starostlivosti matky, určiť výživné tak, ako sa rodičia dohodli a vo veci úpravy styku, pokiaľ sa nedohodnú, navrhol znalecké dokazovanie. Kolízny opatrovník na pojednávaní 22.5.2020 uviedol, že v rodine šetril pomery viackrát, nakoľko je v nej už dávnejšie napätie. Jej povest' a vzťahy sú však dobré. S deťmi sa rozprával už v čase, keď rodičia nežili v spoločnej domácnosti. Maloletá C. nemala problém prejavíť svoje emócie aj vo vzťahu k matke, sadla si na ňu a objala ju. Maloletá D. však bola rezervovaná, uzavretá a rozhodla sa mlčať. Kolízny opatrovník navrhol znalecké dokazovanie.

4. Na prejednanie uvedenej veci súd nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v prítomnosti oboch rodičov a v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý sa z dôvodu pandemickej karantény ospravedlnil, nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, vyjadril súhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom manželov, zároveň i ako rodičov maloletých detí, tiež oboznámením listinných dôkazov, v konaní vykonal dokonca i znalecké dokazovanie. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery:

5. Zo sobášneho listu na čl. 3 vyplýva, že manželia uzavreli manželstvo dňa X.X.XXXX v Č.. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Č. vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo X. Toto manželstvo ku dňu rozhodovania súdu trvalo.

6. Z rodných listov maloletých detí vyplýva, že maloletá D. sa narodila manželom dňa XX.X.XXXX a C. dňa XX.X.XXXX.

7. Z potvrdenia M. Č. o poslednom spoločnom pobyte zo dňa 17.2.2020 na čl. 5 spisu vyplýva, že manželia mali posledný spoločný pobyt na adrese Č. XXX.

8. Z výsledkov lustrácií v sociálnej poisťovni na rodičov maloletých detí mal súd zistené nasledovné skutočnosti: Matka bola zamestnanou v C. Š. Č. - Ú. od 2.5.2019 do 12.5.2020 s vymeriavacím základom naposledy k máju 2020 vo výške 469,04 €. Ku dňu rozhodovania súdu nepoberá žiadnu sociálnu dávku. Otec maloletých detí pracoval od 23.4.2018 do 31.3.2020 v spoločnosti N. Č., D..O..M.. s vymeriavacím základom k marcu 2020 vo výške 1.493,34 €. Ku dňu rozhodovania súdu je zamestnaný v spoločnosti T., D..O..M., a to od 17.8.2020. Z pracovnej zmluvy zo dňa 14.8.2020, ktorú predložil na pojednávaní, vyplýva, že pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú do 30.8.2021. Vymeriavací základ naposledy k decembru 2020 predstavoval u otca 914,11 €. Následne, vychádzajúc z vyjadrení otca, otec bol práceneschopný, nakoľko utrpel pracovný úraz. Ku dňu rozhodovania súdu, vychádzajúc z jeho tvrdení, predstavuje jeho príjem zhruba 1.000,- € netto.

9. Z potvrdenia zamestnávateľa spoločnosti N. Č., D..O..M.. zo dňa 6.3.2020 na čl. 32 spisu vyplýva, že priemerný mesačný príjem otca za obdobie apríl 2018 - marec 2019 predstavoval 1.185,01 € a za obdobie od apríla 2019 od februára 2020 1.209,39 €. Z dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 15.4.2019 na čl. 53 spisu vyplýva, že pracovný pomer v spoločnosti N. Č., D..O..M.. bol predĺžený na dobu určitú do 31.3.2020.

10. Z oznámenia ÚPSVaR Čadca zo dňa 6.4.2020 čl. 53 spisu rub vyplýva, že otec maloletých detí bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 1.4.2020. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca zo dňa 21.4.2020 čl. 54 rub spisu vyplýva, že otec má nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % z denného vymeriavacieho základu 49,8346 € od 1.4.2020 na obdobie 6 mesiacov.

11. Z potvrdenia C. Š. Č. na čl. 40 spisu zo dňa 23.3.2020 vyplýva čistý príjem za obdobie máj 2019 - februára 2020, teda za 10 mesiacov, 3.802,87 € : 10 = 370,- € mesačne. Z potvrdenia o výplate za december 2019 čl. 45 spisu vyplýva jej čistý príjem 467,08 €, za mesiac január 2020 450,25 €, za mesiac február 2020 450,25 €.

12. Z upovedomenia OR PZ v Čadci zo dňa 2.3.2020 na čl. 49 spisu vyplýva, že OR PZ v Čadci upovedomilo navrhovateľku, ako oznamovateľku, o tom, že dňa 2.3.2020 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, nakoľko boli zistené skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, ktorého sa mal dopustiť manžel ako páchatel voči navrhovateľke, najmä v období rokov 2013 do septembra 2018.

13. Navrhovateľka doručila na čl. 120 spisu súdu i podanie oznámenia o podozrení zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby na svojho manžela zo dňa 21.2.2020, v ktorom uviedla, že z dôvodu manželovho agresívneho správania voči nej i deťom bola nútená počas rokov 2014 - 2018 niekoľkokrát odísť k svojim rodičom. Manžel ju vulgárne slovne napádal a zastrašoval. Dňa 5.9.2018 natrvalo odišla s deťmi zo spoločnej domácnosti, zo strachu pred nevyspytateľným správaním manžela. Už po uzavretí manželstva v roku 2007 sa k nej začal správať agresívne, zastrašoval ju, vulgárne jej nadával a ako prostriedok na dosiahnutie svojho cieľa používal kriek a psychické vydieranie. V trestnom oznámení poukazovala i na to, že i v súčasnosti, keď sú osamote, ju proti jej vôli obťažuje, má z neho strach. V trestnom oznámení popísala viaceré skutky, ktorých sa mal jej manžel dopustiť. Ku dňu rozhodovania súdu konanie o trestnom oznámení navrhovateľky nebolo ukončené.

14. Z psychiatrického vyšetrenia navrhovateľky zo dňa 10.3.2020 čl. 127 spisu vyplýva, že navrhovateľka pri vyšetrení popísala dlhodobé problematické spolužitie s manželom, trvalý stres, život v strachu. Z diagnózy určenej odborným lekárom vyplýva minimálne adaptačná porucha spôsobená chronickým stresom.

15. Z vyšetrenia manžela navrhovateľky vykonaného vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Žiline dňa 30.7.1979 okrem iného vyplýva, že je senzitívne vzťahovačný s koncentráciou na manželku. Osobnosť emočne labilná, manipulátorna so sklonom k afektívnym reakciám v záťaži.

16. V uvedenom konaní bolo uznesením č. konania 8P/8/2020-135 zo dňa 26.6.2020 nariadené na základe návrhu otca neodkladné opatrenie, ktorým súd až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti a výchovy matky a otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletých dcér po 100,- € mesačne s tým, že ho oprávnil k styku s maloletými dcérami každý párnny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a cez letné prázdniny od 1.8. od 9.00 hod. do 14.8. do 19.00 hod., vo zvyšnej časti jeho návrh zamietol. Proti tomuto uzneseniu rodičia maloletých detí ani kolízny opatrovník odvolanie nepodali. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.7.2020.

17. Uznesením č. konania 8P/8/2020-143 zo dňa 2.7.2020 bolo v uvedenej veci nariadené i znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých. Súd za znalca ustanovil G.. I. Š., G.. s miestom výkonu činnosti Š. X, C., vymedzil mu úlohu. Rodičom zároveň uložil povinnosť zložiť na vykonanie tohto dôkazu preddavok vo výške po 200,- € (matka zložila preddavok dňa 9.7.2020 - záznam o zložení č. 150 a otec až dňa 28.7.2020 - záznam o zložení čl. 182 spisu, nakoľko podal žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením č. konania 8P/8/2020-178 zo dňa 23.7.2020, ktorým súd manželovi navrhovateľky oslobodenie od súdnych poplatkov, právoplatne ku dňu 12.8.2020, nepriznal).

18. Zo znaleckého posudku znalca G.. I. Š., G.. č. 1/2021 na čl. 191 spisu vyplýva k osobnosti matky, že táto je osobnosťou s introvertovaným temperamentom, nižším sebavedomím, menšou potrebou sociálneho kontaktu, s dlhodobým doznievaním najmä negatívnych zážitkov. Je dôkladná, zodpovedá, racionálna, opatrná, má však nízke prahy pre úľakové reakcie. Je skryto podozrievavá s depresívnou sklúčenosťou, hnevom a nadmerne potláčanou hostilitou. Má pozitívny vzťah k deťom, ale vďaka následkom emocionálnej traumatizácie je jej prejav menej citovo vrelý. Vo vzťahu k otcovi maloletých detí znalec uviedol, že ide o človeka so špecifickou poruchou osobnosti (emočne nestabilná porucha osobnosti), na ktorú sa nabaľujú ďalšie psychopatologicky relevantné znaky, ako je egocentrizmus, hyperkompenzovaný cit menejcennosti, paranoidita, manipulatívnosť, impulzivita a podobne. V partnerských vzťahoch je zväčša neúspešný. V popredí uňho dominuje permanentná snaha o dominanciu vynucovaná citovým vydieraním. Má pozitívny, citovo vrelý vzťah k deťom. Ako rodič je úspešný, s pozitívnou citovou odozvou od detí. Znalec vo svojich záveroch uviedol, že obaja rodičia sú schopní starať sa o svoje deti. Medzi otcom a deťmi je intenzívny vzájomný vzťah sytený pozitívnou,

obojsstranne vreloou emocionalitou. Medzi matkou a deťmi je pozitívny vzájomný vzťah sýtený zo strany matky o niečo menej vreloou emocionalitou. Otec miluje matku, matka ho skryto nenávidí. Vplyv prežitých udalostí (rozvod rodičov a udalostí, ktoré mu predchádzali) na psychiku maloletých detí je podstatne menší, ako na ich matku, ktorá akékoľvek ťažkosti detí účelovo pripisuje konaniu otca. Deti nemajú odmietavý postoj k svojmu otcovi ani strach z otca. Znalec odporučil dať otcovi šancu podieľať sa na výchove detí, nekriminalizovať a nemedicinizovať vzťahové problémy. Znalec nevidí racionálny dôvod na zákaz styku otca s deťmi ani na prítomnosť tretej osoby pri ich vzájomnom styku.

19. Z nájomnej zmluvy na čl. 76 spisu vyplýva, že otec maloletých detí túto zmluvu uzavrel dňa 19.5.2020 v postavení nájomcu. Predmetom nájmu je byt č. X v M., v bytovom dome so súp. č. XXXX. Zmluva je uzavretá na dobu určitú do 31.12.2020. Zmluvné strany sa dohodli na výške nájomného za užívanie predmetu nájmu 250,- € a mesačnú platbu za spotrebu energie (plyn, voda, elektrina) vo výške 100,- € mesačne.

20. Na pojednávaní dňa 12.3.2021 sa rodičia maloletých detí dohodli na celej úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode ich manželstva. Maloleté deti budú v zmysle dohody zverené tak, ako doposiaľ, do osobnej starostlivosti a výchovy matky, ktorá sa bude o ne starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec bude prispievať na výživu každej z maloletých dcér po 100,- € mesačne. Styku bude realizovaný v zmysle pôvodného návrhu otca, avšak bez realizácie styku v každom nepárnom týždni v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod. Styk v takomto rozsahu prebiehal fakticky od nariadenia neodkladného opatrenia.

21. Podľa § 1 ods. 1 Zákona o rodine manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 1 ods. 3 Zákona o rodine muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len "snúbenci"), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu; byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. 22. Navrhovateľka učinila predmetom konania rozvod jej manželstva, dôvodiac, že k rozvratu manželského vzťahu, k narušeniu vzťahov medzi manželmi, došlo v dôsledku správania jej manžela, ktoré v návrhu i v trestnom oznámení, ktoré i v tomto konaní predložila, popísala, konkretizovala. Všetky skutočnosti, ktoré navrhovateľka v priebehu tohto konania k príčine rozvratu manželstva, a teda k správaniu jej manžela, uviedla, manžel spochybňoval, nesúhlasil s nimi, okolnosti popisoval inak, nakoľko ich vnímal z iného uhla pohľadu. Aj keď niektoré skutočnosti tvrdené navrhovateľkou potvrdil, ozrejmil, ako boli z jeho strany myslené, vnímané a pod.. Súd poukazuje na to, že manželia k príčine rozvratu manželstva neoznačili, resp. nežiadali vykonať žiadne iné dôkazy (napríklad výsluchom svedkov), aj preto bolo možné ich protichodné tvrdenia vyhodnotiť len v rovine tvrdení. Bolo predovšetkým vecou navrhovateľky, aby svoje tvrdenia súdu i preukázala. Pre prijatie pravdivosti jej tvrdení podľa názoru súdu nepostačoval samotný fakt, že na manžela podala trestné oznámenie. V týchto súvislostiach súd poukazuje aj na to, že znalecký posudok dal vypracovať znalcovi, ktorý sa venuje aj klinickej psychológii dospelých, v rámci znaleckej úlohy mu preto uložil zaoberať sa i osobnosťami oboch rodičov. Zo záverov znalca bolo preto možné dospieť k určitému záveru, že manželia majú odlišné charakterové a povahové vlastnosti, ktoré sa premietli aj do viacerých oblastí spoločného života (napr. i do oblastí intímnej). Vzhľadom k tomu bolo potom možné ustáliť, že predstavy manželov o spoločnom živote, o postavení druhého manžela v ňom, o fungovaní manželstva (v každej jeho sfére - intímnej, ekonomickej, či výchovnej), o tom, čo je pre každého z nich dôležité, či ich samotné očakávania od spolužitia, boli rozdielne. Problémom medzi nimi bola i komunikácia. To všetko podľa názoru súdu vyústilo do vzájomného citového odcudzenia, v danom prípade najmä zo strany navrhovateľky, ktorá následkom zhoršených vzťahov opustila i spoločnú domácnosť. Pokiaľ ide o trestné konanie, ktoré nebolo ku dňu rozhodovania súdu ukončené, súd nepovažoval za dôvodné rozvodové konanie prerušiť a čakať na výsledok trestného konania. Vo vzťahu k manželovi navrhovateľky vychádzal z Ústavou SR garantovanej prezumpcie neviny ku dňu rozhodovania súdu. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti potom hlavnú príčinu rozvratu manželstva musel ustáliť na strane oboch manželov, resp. prijať záver, že nebolo preukázané, že za rozvrat manželstva zodpovedá len jeden z manželov. Súd nemal za bez pochyb preukázané, že by rozvrat manželstva zavinil výlučne manžel navrhovateľky.

Aspoň v krátkosti v týchto súvislostiach súd poukazuje na niektoré skutočnosti. Napríklad úvery manžel navrhovateľky potom, ako zistil postoj navrhovateľky, ihneď splatil. Súdu nedá tiež nepoukázať na to, že zatiaľ čo matka v návrhu tvrdila strach detí z otca, následkom jeho negatívneho správania k nim, jej tvrdenia mal súd vyvrátené znaleckým dokazovaním, ktorého závery sú v tomto smere jednoznačné. Ak teda matka aj v trestnom oznámení poukazovala na zlé správanie otca voči deťom, nielen voči nej a súd toto jej tvrdenie považoval za vyvrátené, o pravdivosti ďalších jej tvrdení potom mal súd pochybnosť. Napríklad i jej tvrdenie o tom, že keď sú s manželom sami, naďalej ju obťažuje (napríklad vynucovaním si intímneho styku), nekorešpondovalo s tvrdeným skutkovým stavom, v zmysle ktorého manželia od septembra 2018 spolu nebývajú. Súd poukazuje aj na časovú chronológiu od opustenia spoločnej domácnosti navrhovateľkou po podanie návrhu na rozvod jej manželstva a súčasné podanie trestného oznámenia a tiež na časové obdobie, vo vzťahu ku ktorému manželove správanie v trestnom oznámení vymedzila, na základe čoho by bolo možné polemizovať aj o určitej účelovosti zo strany navrhovateľky.

23. Vo vzťahu k funkciám manželstva súd poukazuje na to, že medzi manželmi bolo nesporné, že ich manželstvo ku dňu rozhodovania súdu neplní žiadnu zo svojich funkcií. Od roku 2013 neplní funkciu biologickú, keďže manželia spolu intímne nežijú a od septembra 2018 ani nebývajú v spoločnej domácnosti. Minimálne od marca 2020 (dokedy manžel prispieval navrhovateľke na bývanie a pod.) neplní ani funkciu ekonomickú, keďže manželia spolu už nehospodária. Takéto manželstvo nemôže potom plniť svoj spoločenský účel. Vzhľadom ku všetkým týmto skutočnostiam súd manželstvo účastníkov konania ako hlboko a vážne rozvrátené a nefunkčné rozviedol.

24. S konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojené aj konanie o úprave práv a povinností manželov ako rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Vo vzťahu k tejto časti rodičia napokon dospeli k dohode. Súd sa zaoberal súladnosťou tejto dohody so záujmami maloletých detí. Dohoda v podstate poňala úpravu obsiahnutú v uznesení zo dňa 26.6.2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie. Táto úprava bola fakticky od jej nariadenia súdom i realizovaná, s výnimkou otcom pôvodne žiadaného styku s deťmi i v každom nepárnom týždni v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod. Súd pri rozhodovaní prihliadal na správu a ústne vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý v konaní maloleté deti zastupuje, z ktorých vyplynulo, že u matky neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Napokon, otec si musí byť tiež týchto skutočností vedomý, keď súhlasil so zverením detí do jej starostlivosti a výchovy. Rodičia sa dohodli i na výške výživného. V priebehu konania došlo u otca ako povinného rodiča k viacerým zmenám, bol bez práce, následne sa opäť zamestnal, hoci len na dobu určitú, bol i PN. Súd pri posudzovaní výživného prihliadol i na pomery na strane matky a na matkou vyčíslené výdavky na maloleté deti. I vzhľadom k veku detí považoval výživné, na ktorom sa rodičia dohodli (100 € mesačne na každá dieťa) za primerané. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na to, že pokiaľ je aj matka evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná, uchádzačka o zamestnanie, s takýmto výživným súhlasila, teda prejavila, že je v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť starostlivosť o deti, vrátane ich výživy, v rozsahu, v ktorom ich nepokryje otec. Vo vzťahu k styku, ktorý je už dlhší čas i fakticky realizovaný, rodičom i deťom vyhovuje, súd prijal rovnaký záver, v ktorom ho utvrdili i závery znalca o veľmi pozitívnom vzťahu otca k deťom a opačne (deti jeho vreľý vzťah opätujú), znalec dokonca označil otca za úspešného rodiča. Súd prihliadol i na vyjadrenia rodičov na poslednom pojednávaní, na ktorom ho presvedčili, že spolu ohľadom detí a styku otca s nimi komunikujú, vedia sa dohodnúť. Dohodu rodičov ako celok súd vyhodnotil za súladnú so záujmami maloletých detí a preto ju schválil.

25. O trovách tohto konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej konanie o rozvod manželstva inak neustanovuje.

26. V tomto konaní však vznikol nárok na znalečné znalcovi za vypracovaný znalecký posudok i samotnú činnosť, ktorá mu predchádzala. Znalecké dokazovanie bolo v danom prípade nevyhnutným dôkazom, navrhol ho samotný kolízny opatrovník, ktorý záujmy maloletých detí v tomto konaní zastupuje. Znalec vyúčtoval znalečné spolu vo výške 375,84 €. Súd sa jeho vyúčtovaním, jednotlivými položkami a ich výškou v zmysle vyhlášky č. 491/2004 Z. z. o odmenách a náhradách pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov dôsledne zaoberal, považoval ho za dôvodné a primerané zároveň, i vzhľadom k rozsahu dokazovania, preto znalcovi jeho nárok v celom rozsahu priznal a účtovníčke súdu uložil, aby mu znalečné vyplatila zo záloh zložených oboma manželmi ako rodičmi, ktorým zároveň týmto rozhodnutím zostatky záloh vrátil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Podľa § 122 CMP proti výroku rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Navrhovateľka a manžel navrhovateľky nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení tohto rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa § 27 ods. 2 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.